

व्यापक स्कूल सुरक्षालाई प्रभावित गर्नु

देश: भारत

संगठनहरू: सीडस, नायांग प्राविधिक विश्वविद्यालय, शिक्षा मन्त्रालय, लोक मन्त्रालय, टेमासेक फाउंडेशन

खतरहरू: भूकम्पहरू, द्रूत बाढीहरू, पहिरोहरू

सुरक्षाको एक संस्कृति सृजना गर्नु

एक पायलट परियोजनामा एनजीओ सीडसले कमजोर विद्यालयलाई बलियो बनाउन प्रमुख बिषयहरूको रूपमा परियोजनाहरू प्रयोग गरेका छन् ताकि व्यापक स्कूल सुरक्षाको वरिपरिको समुदायलाई संगठित गर्न सकियोस्। उनीहरूले विशेष गरी स्तंभ २ मा केन्द्रित हुन्छन् : विद्यालय विपत्ती व्यवस्थापन। यो पायलट परियोजना हिमाचल, गुजरात र आसाम तीन भारतीय प्रान्तहरूमा फैलिएको थियो। प्रत्येक राज्य मध्यम देखि उच्च भूकम्पीय जोखिम क्षेत्रमा छन् र प्रकोप को एक इतिहास छ।

प्रत्येक समुदाय को चाहना पाउनका लागि, सीडसले विद्यालयमा व्यापक स्कूल सुरक्षाको जागरूकता सिर्जना गर्न आधारभूत अभिमुखीकरण आयोजित गर्दछ।

यी अभिमुखीकरण निर्माण अघि आवश्यक परिचय हुनु, तर परियोजना पूरा भए पछि पनि विद्यालय सुरक्षा मा स्कूल समुदाय भूमिकाको व्याख्या गर्न आवश्यक छ। स्कूल समुदाय बलियो भवनको सञ्चालन र व्यवस्थापन, गैर-संरचनात्मक तत्वहरूको सुधार, र नियमित विद्यालयको प्रकोप व्यवस्थापन गतिविधिहरू सञ्चालन गर्नको लागि जिम्मेवार हुनेछ। यो तयारी चरण (चरण १: तयारी) अक्सर मिस्त्रीको प्रशिक्षण र अन्य संलग्नता गतिविधिहरू सँगै संयोजनमा छ महिना लाग्दछ। सीडसले बलियो स्कूल र प्रकोप व्यवस्थापन गतिविधिहरूले स्थानीय समुदायमा प्रवर्द्धनको र तत्परताको संस्कृति गर्न सक्षम हुनेछ र भन्ने पूर्वानुमानित गर्दछ।

शिमला, भारतमा, विद्यालयहरूलाई बलियो बनाउँनु बृहत व्यापक स्कूल सुरक्षा दृष्टिकोणको भाग हो। बलियो बनाउँन पूरा भएपछिपछि, स्कूल र व्यापक समुदाय आफ्नो तत्परताको परीक्षण गर्न एउटा नक्कली अभ्यासमा संलग्न। फोटो: सीडस।

एक स्कूल बलियो भए पछि, सीडसले स्कूल प्रकोप व्यवस्थापनमा समुदायका सदस्यहरू, विद्यालय कर्मचारी र विद्यार्थीहरू लाई प्रशिक्षित गर्दछ। प्रशिक्षणमा खोज र उद्धार, आगोको सुरक्षा, पहिलो-सहायता, सुरक्षित निकासी र आपतकालीन योजनाहरू बनाउने समावेश हुन्छन्। विद्यार्थीहरू पनि भूकम्प र सुरक्षित निकासीको मामलामा 'झुक्नु, आवरण, र पकड' विधिहरू मा प्रशिक्षित गरिन्छ। विद्यालय कर्मचारी लागि पनि एक स्कूल प्रकोप व्यवस्थापन योजना बनाउन विशेष प्रशिक्षण प्रदान गरिएको हुन्छ।

सीडसले त्यसपछि प्रशिक्षणमा आधारित विद्यालय प्रकोप व्यवस्थापन कार्य दलको गठन गर्दछ। तिनीहरूलाई थप कार्यात्मक समूहहरूमा, खोज र उद्धार, पहिलो-सहायता, आगो प्रतिक्रिया, र सरकारी कार्यालयहरू संग

जोडन एउटा समूह सहित विभाजित गरिन्छ। यो कार्य दलको सदस्यहरुमा स्थानीय नेताहरु र अभिभावक-शिक्षक संगठन र विद्यालय क्लबका प्रतिनिधिहरु समावेश हुन्छन्।

एक संयुक्त कार्य योजनाको स्थापना गर्नु

स्कूल समुदायलाई प्रकोप जोखिम न्यूनीकरणका सिद्धान्तहरु थाहा भए पछि, सीडसले एक संयुक्त कार्य योजना स्थापित गर्दछ जसमा स्कूल कार्यदललाई ठूलो समुदाय संग जोड्छ। उनीहरूले व्यापक समुदायलाई यो थाहा होस् भनि सुनिश्चित गर्नको लागि टाढा प्रदर्शन गरेका हुन् ताकि एक बाढी, भूकम्प, वा अन्य भरपर्दो जोखिममा स्कूल एक भेलाको बिन्दु हुन सक्छ। यो सम्बन्ध बलियो गरेर, सीडसले समुदायलाई स्कूलमा प्रशिक्षण र प्रकोप व्यवस्थापनको योजनाको लाभ सुनिश्चित गर्न चाहन्छ।

यद्यपि स्कूल एक सुरक्षित स्वर्गको रूपमा सञ्चालन गर्ने संभावना रहन्छ (र विद्यालय कार्यदलले एक प्रकोप समयमा नेतृत्व भूमिका लिन्छ भनेर) भन्ने मामलामा, सीडसले समुदायहरुलाई आपातकालीन तैयारीपनका सिपहरु र आधारभूत जोखिमका ज्ञान यदि स्कूल गम्भीर क्षतिग्रस्त भएमा।

विद्यालय समुदायहरुका लागि, अनुभव अभ्याससंग बढ्दछ, जहाँ स्कूल, आगलागी विभाग, अस्पताल र स्थानीय सरकारले एक आपतकालमा वास्तविक रूपमा झैं काम गर्दछन्। सीडसले भूकम्पको अभ्यास विद्यार्थीहरु, कर्मचारी, र समुदायहरु कति तयार छन् भनि थाहा पाउन सबैभन्दा उपयोगी अभ्यासको रूपमा पत्ता लगाएका छन्। उनीहरूले सबैलाई भाग लिन सुनिश्चित गर्न, अभ्यास जनादेश गर्न स्थानीय सरकारलाई प्रोत्साहन दिएका छन्।

संकेत दिएपछि, विद्यार्थीहरुले उनीहरूलाई प्रकोप तैयारी प्रशिक्षणको समयमा सिकाइएको 'झुक्नु, आवरण र पकड' द्वारा जवाफ दिए। उनीहरूले त्यसपछि 'न दग्नु, न धकेल्नु, कुरा नगर्नु, पछाडी नफर्कनु' को अभ्यास पछ्याउदै स्कूल भवन खाली गर्छन्। विद्यार्थीहरु कक्षा द्वारा भवन छोड्छन् र एक सेट विधानसभा बिन्दुमा संगठित हुन्छन्।

अभ्यासको एक व्यावहारिक परिदृश्यहरुमा स्कूलमा अड्केका वा हराएका केही विद्यार्थीहरु समावेश हुन्छन्। खोज-र-उद्धार कार्यदलले त्यसपछि हराइरहेको मान्छे फेला पार्ने र सहायता प्रदान गरेर प्रतिक्रिया दिन्छ। यदि हराएका विद्यार्थीहरु भएका थिए भने, उनीहरूलाई अस्पताल संग जोडिन्छ। यो भूमिकामा नकेवल वयस्कहरु मात्र थिए; विद्यार्थीहरुले पनि आफ्नो प्रतिक्रियाका सिपहरुको अभ्यास गरे र क्षतिग्रस्त भवनहरुको पहिचान गरे, एक अर्काको उद्धार, पहिलो-सहायताको प्रदर्शन र नक्कली आगोहरु निभाए।यी अभ्यासहरु व्यावहारिक र रोमाञ्चक दुवै थिए।

विद्यार्थीहरुको लागि सबैभन्दा ठूलो चुनौती चाँडै खाली गर्नु र कार्यदल बीच समन्वय स्थापित गर्नु थियो। तथापि, तिनीहरू नक्कली ड्रिल को धेरै अभ्यासहरु द्वारा थप निपुण भए।

समग्रमा, समुदायको संलग्नता प्रक्रिया, विद्यालय भवनहरुलाई बलियो बनाउदै र अभ्यासहरु अभ्यास गर्न एक पूर्ण वर्ष लाग्यो। परियोजनाको पूर्णतामा, सीडसले परियोजना विवरण (प्रकोप व्यवस्थापन योजना, बलियो भवन र अन्य परियोजना विवरणको लागि निर्देशन सहित) अन्य विद्यालयहरुमा कार्यान्वयन लागि स्थानीय शिक्षा विभागमा हस्तान्तरण गर्दछ। धेरै प्रान्तहरुमा, सरकारहरुले व्यापक दोहराव लागि पहल अँगालेका छन्।

प्रमुख पाठहरु:

- सुरक्षित विद्यालय निर्माण एक व्यापक स्कूल सुरक्षा कार्यक्रममा एकीकृत हुनुपर्छ।
- गैर-संरचनात्मक जोखिमहरु घटाएर जस्तै खुला वस्तुहरुलाई सुरक्षित रूपमा बाधु व्यापक स्कूल सुरक्षाको एक अभिन्न भाग हो र जसमा विद्यार्थीहरु र कर्मचारी सक्रिय सहभागी बन्न सक्छन्।
- सुरक्षित विद्यालय निर्माण परियोजनाहरुले स्कूल प्रकोप व्यवस्थापनमा समुदायको संलग्नताको लागि प्रेरणा प्रदान गर्दछ।
- स्कूल अभ्यासहरु, विशेष गरी जब व्यापक समुदायसँग समन्वित गरिन्छ, सुरक्षाको एक संस्कृति र अभ्यासको लागि एक राम्रो अवसर प्रोत्साहन गर्न मद्दत गर्दछ।

